జాలి

ముక్కవల్లి రామలక్ష్మీ నరసింహామూర్తి

గడియారం మెప్పుడైనా పేస్తే పోనీ తిరుగుతుందేమోగాని సత్యనారాయణ జీవితం మాత్రం చాలా రెగ్యులరు. ప్రొద్దున్న లేచాడూ అంటే టైము అయిదున్న రన్నమాట. శీతాకాలమేమో బాగా చలిగా ఉంది. ఇంకా చీకటిగానే ఉంది. గాని వీట న్నిటికీ అతీతుడయిన ఇతగాని కార్య క్రమాలు మాత్రం వడివడిగా జరిగి పోతున్నాయి.

అప్పుడే స్నానంచేసి బట్టలేసుకుని వరండా కటకటాల్లోంచి ఇబ్బందిగా చూస్తున్నాడు. రాని పాలవాడిమీద విసు క్కున్నాడు, వీళ్ళకి పంక్చుయాలిటీ అంటే ఏవిటో తెలీదు కదా! ఈ తెలుగు వాళ్ళకి మరీనూ. ప్రక్కభాగంలో ప్లీడరుగారు ఇంకా గుర్రుపెడుతూనే ఉన్నారు. ఏవిటో! వీళ్ళకి టైము విలువ అసలు తెలీదు. తనెప్పుడేనా కాలం వృధాచేసాడా! ఎనిమి దింటిదాకా నిద్రపోయేవాళ్ళంటే రోత. అసలు నేను చాలా గొప్పవాడ్ని. నాకున్నవి చాలా మటుకు మంచిగుణాలే. దేశం బాగు పడాలంటే నాలాంటి వాళ్ళింకా ఉండాలి... ఈవేళ పాలబండీవాడు దేనికో డేష్ కొట్టుంటాడు. ఈ మధ్యన హైద్రాబాదు ట్రాఫిక్ చాలా ఘోరంగా తయారయింది. వెధవలు! సగంపైన తాగితొక్కేవాళ్ళే. జనం ఇలా వ్యసనాల కెందుకు లోనవు తారో? నేనెప్పుడేనా తాగానా. బహుశాః పుట్టుకలోనే కొంతమందికి మంచిగుణా లబ్బుతాయేమో.

ఇంతలో సచ్చనారాయణగారూ అని పిలుపు వినబడింది. అరికాలిమంట నెత్తి కెక్కింది. ఈ బృహస్పతికి సత్యనారా యణ అని ఉచ్చరించటంకూడా రాదు. ప్లీడరీ ఎలా వెలగబెడుతున్నాడో. ఆమాట కొస్తే ఎంతమంది ఈపేరుని సరిగా ఏడవ గలరు. నాకు మట్టుకు నేను తెలుగువాడ్ని కాదూ! నేను నేర్చుకోలా! ఏవండీ పాల కోసం చూస్తున్నారా! మీకు తెలిదేవిటి ఈరోజున పాలసంఘం వాళ్ళస్ట్రయికట ఈ వాళ్టికి కాఫీకి మాయింటికి రండని ప్లీడరుగారు ఆహ్వానించి వెళ్ళారు. 'ఉహూ!!' తనకే పాడిఉందని గొప్ప చెప్పు కోటం కాదూ ఇది? అసలిల్లాంటి వాళ్ళంటే నాకు తగని చిరాకు. అబ్బే టైములేదండీ! ఇంకా ఆఫీసుకుపోవాలని చెప్పి స్కూటరు బయటకి తీసాను.

అమ్మయ్య! ఇప్పుడు హాయిగా ఉంది. ఒకరి జాలిమాత్రం నేను భరించలేను. అసలీ ప్లీడరొకడు నా దురదృష్టం కొద్దీ దొరికాడు. ప్రతివస్తువ తనకున్న దనీ నాకులేదనీ దృష్టిలోకి తీసుకొచ్చి కించపరచి ఆనందిస్తాడు. ఇలాంటివాళ్ళు కూడా నా లెక్కప్రకారం పాపులే. ఈ పెద్దమనిషికి ఆడంబరాలెక్కువ. పాపిష్టి సొమ్ము వస్తుంది. కారు రిఫ్రిజిరేటరు దగ్గరనుంచి కాశ్మీరు తివాసీదాకా అన్నీ కొనేస్తాడు. నిరాడంబర జీవితంలోని మాధుర్యం తెలిస్తేగా. నేను! మరి నేనలా కాదే. ఒకవిధంగా చెప్పాలంటే నేను ఆదర్శ మానవుడ్ని.

ఈ ఆలోచనల్లో ఉండగానే తను స్కూటరు కాలనీ దాటి అప్పుడే షుమా రుగా పబ్లిక్‌గార్డెన్సు దాకా వచ్చాడు. అక్కడ దృశ్యం! వినాయకరావు (పార్క స్నాముద్దు) సైకిలు తొంచరయింది లా

జాలి

[illegible] లాక్కొడుతున్నాడు. తనతోటి ఆఫీసరే. అంత లోభం ఉండరాదు. నాతోపాటే ప్యాంటులు కొనుక్కుంటే ఈ బాధుండక పోను. చెప్పినా వినడు సరికదా మనకెందుకండీ అవన్నీనని నామీద ఒక్క నవ్వు విసురుతాడు వేదాంతిలాగా. అతని నవ్వు కొత్తగా వ్యంగ్యంగా లేదూ? నేను ఆఫీసులో అప్పు తీసుకుని ప్యాంటులుకొన్న విషయం తెలిసి ఎత్తిపొడుపా? అబ్బ... మనుషులు మరీ దిగజారిపోయారు.

మళ్లీ ప్యాంటులు స్టార్చుచేసి [illegible] నడిచిందో లేదో కానం తగిలి నట్టు టైరు చప్పుడం తనకి ఒళ్ళంతా చిర్రులెత్తడం ఒక్కసారిగా జరిగాయి. లోకమంతా మోసం దగా అయి పోతుంది. ప్రతి టైరు మేనుఫేక్చరరూ 10 ఏళ్ళు మన్నుతుంది. 15 ఏళ్లు మన్నుతుందీ అని టైరుప్రక్క అమ్మాయి ఫోటోవేసి (అర్ధనగ్నంగా) ఎడ్వర్టయిజ్ చెయ్యటం! చూడండి ఈ టైరు నెల రోజులుకాకుండా బర్స్టయి మన్నుతింది. అసలు నేను సబ్సిడీనే నమ్మను! నాకు తెలుసు ఇదంతా వ్యాపారం అందుకని షాపు వాళ్ళు ఏ సెకండుహేండు టైరో కాస్త తక్కువ మంచిది చూచి వేయమన్నా! కాని ఆ వెధవేదో కక్కుర్తి పనిచేశాడు.

[illegible] తిరిగి తెచ్చి ఆఫీసు కెళ్ళే కాలం ఎలాగో వెళ్ళబుచ్చి [illegible] ఆఫీసరు మీద షాపువాడిమీద పుట్టెడు కోపంతో ఇంటికొచ్చేటప్పటికి [illegible] తన కోపమే తనకు శత్రువని సత్యం వల్లిస్తున్నారు. [illegible] ఈ సత్యమే. ఈ వెధవని ప్యాంటు వాళ్ళ తప్పేక్కే బాగుండు. కసి తీరుతుంది.

కాస్త మార్పుగా ఉంటుందని బజారు చూద్దామని సాయంకాలానికి బయల్దేరాడు. సాయంకాలపు పిల్లగాలితో తన మనస్సు కాస్త నిర్మలంగా ఉందిప్పుడు, కాలనీలోంచి కాస్త బజారువీధి కొచ్చేప్పటికి కలకలం ఎక్కువయింది. వెనకనించి 'క్విక్ ప్లీజ్ హవారీ ...' అని అరుపు వినిపిస్తోంది. ఇప్పటికే ఆ రిక్షాలో ముగ్గురున్నారు. ఇంకా ఖాళీ ఉంది. [illegible] కనీసం నలుగురేనా ఉంటేగాని [illegible] పోలీసు పట్టుకుంటాడని [illegible] లజ్జ విడిచి ఒకళ్ల ఒళ్లో ఒకళ్లు కిక్కిరిసి ఎలా కూర్చుంటారో? తోటిమానవుడి చేత బండి ఎలా లాగించుకుంటారో, సాటి మానవుడిమీద ఏమాత్రం గౌరవమున్నవాడికీ ఇది అర్థంకాదు. అందుకే తను రిక్షా ఎక్కడు.

సుల్తాను బజారుదగ్గిర పడుతున్న కొద్దీ ఆధునిక నాగరికత లక్షణాలు ఎక్కువగుపిస్తున్నాయి. బార్లు! వ్యాగుల్డ్ సామానులు! ఫేన్సీ సామానులు ... కాని ఈ షాపు కౌనర్లమీద విజంగా జాలి కలిగింది. తను కించమగా 4 గంటలు కల్లా ఆఫీసువదిలి ఫ్రీగా తిరగ్గలుగు తున్నాడు. వీళ్లో! పాపం రాత్రి 10, 11 దాకా ఇక్కడ పడిగాపులు పడవలసిందే. సుల్తాను బజార్లో నియాన్‌లైట్లు కంటేకూడా బాగా కనిపించేవి సీతాకోక చిలుకలు, గండు తుమ్మెదలు! [illegible] మెరైన్ డ్రైవ్ ఢిల్లీ కన్నాట్ సర్కిలా, కలకత్తా చౌరంఘీ, మద్రాసు మెరీనా బీచిలో ఉంటుంది సుల్తాన్ బజార్. ఈ బజార్లో ఓ విశేషం వుంది. [illegible] అంటోతు తరుముతున్నట్టు హడావిడిగా [illegible] కదిలిపోతుంటారు. ఈ నగరంలో మాటికి లొంకొత్తుంది [illegible] గడబిడిగా [illegible] ముగించి [illegible] కరిచి, కుమ్ముకుంటూ సిటీబస్సుల వెనకాల పరుగులెత్తి పనుల్లో కెళ్లడం — ఆఫీసయితే చీవాట్లు తిండం, ప్రక్కవాడిమీద కొండేలు చెప్పడం, ప్రమోషన్‌కోసం బాసుకి బటర్ పట్టించడం [illegible] అక్కరలేని [illegible] పంచిపెట్టి [illegible] దబ్బు లాగడం — ప్లీడరయితే అబద్ధాలాడి [illegible] డబ్బు కక్కించడం — వ్యాపారమయితే అన్నీ దొంగలెక్కలే—వృత్తులూ పని అయింతర్వాత సుఖకోసం దగ్గర దారులు వెతకడం...అబ్బ! జీవితాన్నంత అసహ్యమైన రీతిలో ఎందుకు గడుపుతారు. తన జీవితం పోల్చుకుంటే రత్నానికి రాళ్ళకీ ఉన్నతేడా ఉంది.

ఒక్కసారిగా [illegible] జీవితంపట్ల చాలా విశ్వాసం, తృప్తి కలిగాయి. ఇక తల్చుకుంటూ కొంతదూరం నడవగానే ఒక సినిమా హాలుదగ్గిర టిక్కట్లకోసం దొమ్ములాడుకునే దృశ్యం కనబడింది. ప్రేమ పూజారిలాగుంది సినిమా. ఈ రోజే విడుదల! అప్పుడే ఒకడు నా దగ్గిరకొచ్చి రూపాయకా అడయ్ ... రూపాయకా అడయ్ అని నా చెవిలో ఊది వెళ్ళిపోయాడు. [illegible] హవుస్‌ఫుల్ బోర్డు చూసి తన పరీక్షఫలితం పోయినంత బాధపడుతున్నాడు. ఒకయూనిఫ్ పిల్లల తల్లులు తీసుకొచ్చిన బిస్కట్లు అయిపోడంతో చీవాట్లు, లెంపకాయలు ఇవ్వడంకూడా జరిగింది. పోలీసులు లాటీ లాడిస్తూ వచ్చారు. వాళ్ళా ఆ వేళే చూడాలి! వాడు...వాడు ఆఫీసు ప్యూన్ మారయ్యేకదూ. హా! వీడికీ సినిమా పిచ్చుంది. సత్యనారాయణరావు సాధారణంగా సినిమా చూడడు. కారణం సినిమా కూడా వ్యసనంలోనే లెక్క.

రెండడుగు లేసేసరికి తన కొలీగ్ ఆనంద్ పెళ్ళాంతో సహా హోటల్లో దూరడం కళ్లపడింది. హోటల్లో ఎగబడి అందరితోనూ తిండం తనకి మహా చిరాకు వాళ్ళేమన్నా సరిగా ప్లేట్లు కడుగుతారా? ఏమన్నానా? ఆ ప్లేట్లోనే అందరూ సప్లయించిన చెంచా తన నోట్లో ... ఛీ ఛీ...తల్చుకుంటేనే రోత. శుచీ లేదు శుభ్రతలు. దానికితోడు ఆ తవాళ్ళ [illegible] చెయ్యడం ... ఛీఛీ! తను హాయిగా వండుకుతింటాడు డబ్బు కూడా [illegible].

[illegible] నిర్మలంగా ఉన్న మనస్సుని వికలం చేసుకున్నట్టనిపించింది. అయితే ఒకటి. ఈ సంఘటనలన్నీ చూశాక తను నిశ్చింతగా జీవిస్తున్నదీ స్ఫురించింది. ఇంటికెళ్దామని నాలుగడుగు లేసేటప్పటికి చలపతి కనపడ్డాడు చలపతి తన వీధిలోనే చిన్న పోర్షన్‌లో ఉంటున్నాడు. సెక్రెటరేట్‌లో యు.డి సి. అఘోరిస్తున్నాడు.

'ఏవోయి మధ్య అర్జంటుగా ఒక పదికరూపాయలు నర్దాలి. కుశల ప్రశ్నలుకూడాలేకుండా నిర్మోహమాటంగా అడిగినందుకు క్షమించు. చాలా అర్జంటు, మా అబ్బాయికి ఒంట్లో బాగులేదు మా [illegible]...'

'ఈనెల నా పరిస్థితి అట్టే బాగు లేదోయ్. క్షమించాలి సర్దలేనందుకు' చలపతి వెళ్ళిపోయాడు. అసలయినా వీడికి చవట బుద్ధేమిటి. ఫామిలీ ప్లానింగ్ అని కుర్ర వెధవలు కూడా అరుస్తోంటే, రెండో మూడో అనే రోజుల్లో ఇతగాడు నెంబరు 7 కి వెడుతున్నాడు. వెడితే వెళ్ళాడయ్యా ఇలా నిర్మొహమాటంగా నడి రోడ్డుమీద నాలాంటి వాళ్ళందరిని దేవురించడమే చలపతిగాడికొచ్చే జీతమెంత? ఇటువంటి వాడు పెళ్ళెందుకు చేసుకోవాలి. అసలు పెళ్ళి వల్ల లాభాలూ, నష్టాలూ బేరీజు వేసుకోండి. పెళ్ళయిన ఒక ఏడాది శరీర సుఖం. ఏం? ఆ మాత్రం ఎక్కడయినా దొరుకుతుంది. తరువాత పిల్లలూ. పెంపకం. విద్యాబుద్ధులు చెప్పడం. వాళ్ళతో బాధలు రోగాలూ, రొష్టులూ అన్నీ నష్టాలు కష్టాలు ఇంత చిన్న విషయం గ్రహించక పకడ్డంగా పెళ్ళిళ్ళు చేసేసుకుంటారు మరి నేనో! అందరిలా పొరపడకుండా జాగ్రత్త పడ్డాను. 35 ఏళ్ళు వచ్చినా ఏ బాదరబందీ లేకుండా బ్రతుకుతున్నాను.

హలోసార్! రండిసార్! చాలా కాలానికి వచ్చారిటువేపు అని ఆప్యాయంగా పిలిచాడు శోభనాద్రి. శోభనాద్రి తన ఊరివాడే. బాగా గడించాడని చెప్పుకుంటారు. సుల్తాన్ బజార్లో చివర్లో ఉంది ఇతని బట్టల కొట్టు. సత్యనారాయణ లోపలికెళ్ళి కూర్చున్నాడు. కాఫీ లొచ్చాయి కుశల ప్రశ్నలయినాయి శోభనాద్రి కాస్త కబుర్లగాడేకాని ఇలాటి ఒంటిగొట్టు రామలింగయ్యలో మాట్లాడ్డానికేం సంగతులుంటాయి. వ్యాపారం విషయాలు కుదరవు. పోనీ పెళ్ళాం బిడ్డలు ఇట్లా పిచ్చాపాటీ అంటే బ్రహ్మచారాయె. పోని ఏ సినిమా గురించో హస్కు వేద్దామంటే మన వాడికవేం పట్టవాయె. ఈ సందర్భంనుంచి రక్షించడానికా అన్నట్టు వో చక్కని చుక్క ఆ షాపులో అడుగు పెట్టింది. అయస్కాంతం చుట్టూ గుండుసూదుల్లాగా అందరి చూపులూ ఒక్కచోట నిలబడి అంతరూ చిర్నా మాట్లా తొడిగి గ్లాసు తీసు వాళ్ళ ఉంచిన బొమ్మల్లా [illegible]

రంతా. నిజానికి ఆ చిన్నది అందాల బొమ్మ. సహజమైన అందానికి తోడు నుంచి మేకప్పులో ఉందేమో సినిమా స్టార్లా ఉంది. శోభనాద్రి కాళ్ళు అతనికి తెలియకుండానే చీర్ల సెక్షనికి తీసి కెళ్ళాయి. అతి వినయంగా ఏం కావాలి మేడమ్...వ్యాపారం కూడా మొదలయింది.

ఆమెను చూడగనే తనక్కూడా వో చిన్నరకం షాకు తగిల్నమాట వాస్తవం. కాని ఏదో...ఏదో జ్ఞాపకం వస్తోంది. ఆ...అను, నళిని జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఇదే చందం ఇంత అందం లేకపోయినా చామన చాయగా ఉన్నా చాలా నాజూకుగా మెరుపు తీగలాగా ఎవర్నైనా సరే ఇట్టే ఆ కట్టుకునే సోగ కనులతో తిరిగే నళిని జ్ఞాపకం వచ్చింది. ఇద్దరు కలిసే తిరిగారు. ఒక్కసారే బి. ఏ. పాసయ్యారు. ప్రేమించడమనేది జరక్కపోయినా ఆ అమ్మాయంటే ఇష్టమే. కాని నళిని సత్యాన్ని మనస్ఫూర్తిగా ప్రేమించింది. తనకి నచ్చని గుణాలు కొన్ని ఉన్నాయని రూఢీగా తెలిసికూడా ఆమె మనస్సు మారలేదు ఆడపిల్లకుండే సహజమైన సిగ్గును విడనాడి తలిదండ్రులకు చెప్పింది. తలిదండ్రులివ్వలేనంత కట్నం అడగడంతో ఆ కథ ముగిసింది. ఈ కథ ఇలా దుఃఖాంతం కావడానిక్కారణం నళినీ చదువే. ఆ సంగతి నళినీకీ దరిమిలా తెలిసింది. చదువుకున్న భార్య కలవాడు తనమీద తను జాలి పడవలసిన గతి వస్తుందని సత్యం దృఢ నమ్మకం. ఆరేళ్ళయిన తర్వాత తనకున్న ఒక్కగానొక్క స్నేహితుడు రామమూర్తి నళినిని పెళ్ళి చేసుకున్నాడని తెలిసి రామమీద జాలిపడ్డాడు. ఎందుకనో పెళ్ళికి వెళ్ళడం మాత్రం పడలేదు. నళినీని చూసి చాలా కాలమయింది...ఏమిటిది సుమారు 20 నిముషాలయింది. చీర్లు కుప్పలు కుప్పలుగా ఉన్నాయి. ఆ జాలా కుమారికి నచ్చట్లేదు. కర్ర పెత్తనం చేసే శోభనాద్రి కూడా చీరలు మోసు కొస్తున్నాడు. సత్యనారాయణకి నిజంగా శోభనాద్రిమీద జాలేసింది. నెమ్మదిగా [illegible]. శోభనాద్రి [illegible] అంత

గౌరవంగా — వీడుకాహ్వానిస్తూ [illegible] వడిసప్పుడల్లా. అవును మరి! నేనా ఫీసర్ని కదా! శోభనాద్రి చదువుకోలేదు. నాలాంటి పెద్ద వాళ్ళతో మాట్లాడితే నలుగురిలో వో డాబు దానితో వో రకమయిన తృప్తి. 'పాపం! శోభనాద్రి!' అనుకుని నడక సాగించాడు.

ఆంధ్రప్రదేశ్! రూపాయి; పంజాబ్! ఏభై పైసలు, బెంగాలు! రెండు రూపాయలు అంధ్ర. మహారాష్ట్ర రేపే డ్రా. లక్కీఛాన్స్...ఇన్ని లాటరీ టిక్కెట్లు పెట్టుకుని అరుస్తున్నాడు. స్టేట్ కొకటి చొప్పున కొందరూ. ఆఫీసులో అంతా కలిసి సిండికేట్లూ ఇలా రకాలు. ఒకాయిన 3 ఏళ్ళ కూతుర్ని 'అమ్మా రెండు టిక్కెట్లు నీ చేత్తో ముట్టుకోమ్మా' అంటున్నాడు. తన చేతులు తోలు కాబోలు, ఆ వచ్చే ప్రైజు ఆ అమ్మాయి ముట్టుకుంటే వచ్చి లేకపోతే పోతుందా! ఏమిటో? పిచ్చి కాకపోతే మోసం రెండు రకాలు—తెలియక, తెలిసీ. ఇది రెండో రకం. అందుకే తను పేటీ జోలికి పోడు.

ఆదేమిటి ఎదురుగుండా కిళ్ళీ దుకాణం దగ్గర అంతమంది గుమిగూడరు? ట్రేన్సిస్టరు ఫుల్ వాల్యూములో మోగుతోంది. మాటలు సరిగా అర్థంకాలా. దగ్గరిగా వెళ్ళి వో కుర్రాడిని ఏమిటని అడిగాడే 'ష్! ఆగవయ్యా పటౌడి 99 విశ్వనాథ్ 97 రన్నులు' అని మళ్ళీ కామెంటరీ వినడంలో నిమగ్నుడై పోయాడు. మరో కుర్రాడు చెప్పాడు. మెల్‌బోర్న్‌లో ఆస్ట్రేలియా. ఇండియా ఆడుతున్న క్రికెట్ టెస్టు మేచట; ఈ క్రికెట్ ఆడేవాళ్ళంటే వాడు విపరీతమైన జాలి. మిట్ట మధ్యాన్నం మల మల మాడిపోతూ 5 గంటలసేపు ఎలా ఆడతారో పాపం. ఈ భాగ్యాన్ని అటుని చూడ్డానికి టిక్కెట్లు కొనుక్కుని మరీ ఆఘోరిస్తారు...'

ఒక్క విషయం! పటౌడీ సెంచరీ కొడితే ఏం ఒరుగుతుంది లేకపోతే కొంపలేం మునుగుతాయి. ఇదే కాదు అపోలో—8 ఎప్పుడు ఎగిరింది? చంద్రునిమీద మొదటి సారి కాలిడిన మానవుడెవరు? చంద్రుని [illegible]

గాలు లిలా విసురుతాయి? [illegible] వల్ల ఉపయోగా లేవిటి. రామన్, భాభా, ఖొరానాలు ఎవరూ? భూమి ఎప్పుడు పుట్టింది. మన గ్రహం కాకుండా మరెక్కడైనా మానవుని మనుగడకు ఆస్కారం ఉందా? ఇత్యాది పనికిమాలిన పరిజ్ఞానంవల్ల మనకి ప్రయోజన మేమన్నావుందీ? ఏమాత్రమైనా... మా వాడు భానుమూర్తికి వ్యాపారం మొదటి ప్రాణమైతే ఆ పనికిరాని విజ్ఞానం రెండో ప్రాణం. వీటికోసం రాత్రిం బగళ్లు బుర్ర బద్దలుకొట్టుకుంటారు. దమ్మిడీ లాభం లేకపోయినాసరే. చిత్రమైన మానవులు!

ఇంటికొచ్చేసరికి 8 గంటలయింది. అరే! ఆశ్చర్యం భానుమూర్తి అనుకుంటూండగానే ఊడిపడ్డాడే.

'ఏవిటి ఇలా వచ్చావ్ ఉత్తరమైనా లేకుండా.'

'ఏం లేదు, పూనాలో మా తమ్ముడి పెళ్లి, దార్లో మా ఆవిడికి హైద్రాబాదు చూపించొచ్చని ఇక్కడ దిగా.'

'ఏది మరి?'

'అనుకోకుండా స్టేషన్లో వాళ్ల స్నేహితురాలు (క్లాస్‌మేట్) కలిసి, బలవంతంచేసి వాళ్లింటికి లాక్కుపోయింది.'

'సరే, ఏవిటి మరి నీ ప్రోగ్రాం?'

'ఏవుందీ, రేపు సిటీ చూసి సాయంకాలం నీ ఇంటికి రావడం రాత్రి మెయిల్లో ప్రయాణం. అయితే ఇంకా నీ చేతి పాకమేనన్నమాట. పెళ్లి చేసుకోరాదుట్రా?'

'ఏం! ఆ రొంపిలోకి నన్ను దించుదామనా? పెళ్లిచేసుకుని పెళ్లాన్ని [illegible] పరుద్దామని నువ్వు పడే ఆరాటం, బాధ చూస్తుంటే నాకో పక్కనుంచి జాలేస్తోంది, దానికి తోడు...'

'సత్యం! చాలా కాలంగా స్నేహితుడివి కదాని ఉపేక్షించా, ఇకను ప్రయోజనం లేదు విను! నువ్వు నామీద, మా కుటుంబంమీద జాలిపడుతున్నావా! నీ గురించి మన ఊళ్లో అందరూ ఏమనుకుంటారో తెలుసా, ఎంత ఈసడించుకుంటారో తెలుసా, నీకెలా అర్థమవుతుంది? గురివింద గింజకి తన క్రింద నలుపు తనకు తెలియనట్టు నీ లోపాలు తెలుసుకోకుండా ఇతరుల్ని గురించి మాత్రం నీలో నువ్వే విమర్శించుకుని, జాలిపడి దానివల్ల సంక్రమించే తృప్తితో సంతోషిస్తావు. ప్రతి మానవుడూ తోటివానిమీద జాలిపడి అతనిలో లేనిదేదో తనకున్నదని తృప్తి పడతాడు. అయితే ఈ జాలికి కూడా ఒక హద్దంటూ ఉంటుంది. అది మీరితే దానివల్ల కలిగే క్షోభతో జీవితాన్ని తన చేతులారా ధ్వంసం చేసుకున్నవాడవుతాడు. ఈ విషయం తెలిసి కూడా నన్ను ఎన్నిసార్లు మధ్య విమర్శించినా మన స్నేహాన్ని పురస్కరించుకుని అన్నీ దిగమింగాను. కాని ఎలాంటి మనిషినైనా కదిలించే సంఘటనలు సందర్భాలు కొన్నిఉంటాయి. వాటిల్లో భార్యను గురించిన విమర్శ ఒకటి. అతి సున్నితమైన భావాల్ని రెచ్చగొట్టకూడదు. జీవితంలో కష్టసుఖాల్ని ఎదుర్కొని పోరాటం జరిపే మానవుడుపొందే సౌఖ్యం, మాధుర్యం తృప్తి, బరువు బాధ్యతలు వదిలి ఎడారివంటి జీవితం గడిపేవాళ్లకి అర్థంకావటం కష్టం. [illegible] చెప్పింది నమ్మకపోతే నీగురించి ఇతరేమనుకుంటున్నారో నువ్వే స్వయంగా తెలుసుకో.'

'భానూ! నీ ఉపన్యాసంతో నేనేవిధంగానూ చలించబోను. ఒకరి తప్పు ఎత్తిచూపిస్తే నాలుగు ఎదురు చెప్తారు. ఇది లోకసహజం. అదనే నువ్వూ చేశావు.'

'సరే నీకు చేతనయితే నే చెప్పింది మర్చిపో. నేను భోజనంచేసేవచ్చాను. రేపు కలుస్తా.'

భాను వెళ్లాడు కాని అన్నంత తేలిగ్గా మరచిలేకపోతున్నాడు. భానుకి అంత ఘాటుగా సమాధానం చెప్పినా అతనన్న దాన్లో కొంత నిజం ఉన్నదేమోననే ఊహ నెమ్మదిగా పెరిగి మనసంతా పాకి తొలుస్తోంది. రాత్రి కలత నిద్రేపట్టింది.

ప్రొద్దున్నమాత్రం నియమం ప్రకారం లేచి కాలకృత్యాలు కానిచ్చి ఆఫీసుచేరాడు. ఈరోజు పని సరిగ్గా జరగటంలేదు. భానుమూర్తన్న మాటలు చెవుల్లో రింగుమంటున్నా నళినిని చూస్తుంటేనే ఉత్సాహం మనస్సుకి హాయి కలిగిస్తోంది.

సూరయ్య ఫైళ్లు తీసుకుపోయాడు. లంచ్ టైమైంది. చేతులు కడుక్కుందికి టాయిలెట్‌దగ్గర కొచ్చిన సత్యానికి ప్రక్క వరండాలో సూరయ్య మాటలు వినిపించాయి.

'నిన్న పేంపుజారీకెళ్తే ఆడ మా చెప్ప వాపీసరు సత్తినాణ కనబడ్డాడోవ్.'

'ఏంటీ!' ఆ పిచ్చి మాలోకం సినిమా కూడా సూత్తాడా?'

'ఆడిమొకం, ఊరికే అటుగా నుపోతుండాడెహె!'

తెలిపని కళ్ళు తెరిచేద్దును. తన సీటు దగ్గిర కెళుతోంటే మెట్లు దిగుతూ అన్న ఆనంద్ మాటలు కొద్దిగా వినబడ్డాయి. నేను ఉప్మాపేండ్ లోటుకుల్లో తెచ్చుకు తింటూవా తన దగ్గిరనడే మొహం చప్పగా చేస్తానని భయం.

నాలుగయింది. ప్రజలు ఇంటికెళ్ళి పడుకు లేస్తున్నారు. బయటికి వచ్చేటప్పటికి వినాయకరావు వస్తూ సైకిలెక్కిపోతున్నాడు, తన స్కూటరు రిపేరు కెళ్ళిందని. గబ గబ పోదవచ్చు. సరోజని ఆటో స్టాపుకెళ్ళా. పీడో వచ్చాటు, ఇంకా రాలేదు. సొమ్మొద్దన్న మళ్ళీ దర్శనం చేసుకోవాలట. కాళ్ళీడ్చుకుంటూ బయట కొస్తుంటే వాడేదో కూస్తున్నాడు. ఏమిటి! నేనుత్తి లోభినా నేనిచ్చే స్టైనలికి దానికే ఏర్పరుచేడుంటాడా! ఏమంది, అవాకులు చెవాకులూ మాట్లాడే జాలాయి వెధవల నోటికి అడ్డేమిటో విచ్చుంటుందన్నదంతా నిజమేనా! భగవాన్! మనను బాగుచేసే ఇలా అని ఏమోలేదేమో!

ఆలోచనల్తో సతమతమవుతోంటే సుల్తాన్ బజార్లో శోభనాద్రి షాపుదాకా వచ్చాడు మళ్ళీ నా గురించే మాట్లాడుకొంటున్నట్లుందే. ప్రక్కనే కిళ్ళీకొట్టు దగ్గర అగిచెప్పలు మాత్రం శోభనాద్రి కౌంటరుమీదుంచాడు. అంతా వినపడక పోయినా సారాంశం ఇది. 'అబ్బే మా వూరి వాడేనండి నేనూ తప్ప ఈ ఊళ్ళో తెలిసినవాళ్ళెవరూ లేరతనికి. ఎవరితోనూ కలుపుగోలుగా ఉండలేడు. మనిషి అదో రకంగా పిచ్చిగా ఉంటాడు. మనవాడు కదా అని జాలి తల్చి నేనే సంకరిస్తూ ఉంగా అంతే' అరిమొద్దా, అదోరకంగా పిచ్చిగానా! నామీద ఈ వెధవకి జాలి! హాఁ! నో అగ్గిపుల్లగిరి ఇక్కడీయింమీద వెయ్యాలి వదిలిపోతుంది. నా ప్రైవేటుజీవితం మీద నో గంట లెక్చరిచ్చి! ఏం ప్రయోజనం! బ్రతిమిలిత వానవుతుంది.

ఎదురుగుండా బోర్డు కనబడుతోంది. లాటరీవాడి వర్లిపిట్ బోర్డులాగుంది. 'సెక్రటేరియట్లో యు. డి. సి.గా ఉన్న చలపతిగారికి అంధ్రాలాటరీ ఫస్టు ప్రైజు రెండు లక్షల రూపాయలు'. అమ్మబాబోయ్! చలపతికే. ఏమిటీవాళ ప్రపంచం అంతా

జ్యోతి

వింతగా కనిపిస్తోంది. విన్నవీ, చూసినవీ విప్పి నమ్మశక్యంకాదే. లేక నాకునచ్చి వికలమైందా?

ఇంటికి చేరాడో లేదో భానుమూర్తి నళనీలు టెక్సీ దిగారు.

'హలాలో' నళినే ముందు పలకరించింది.

'ఆ...ఆ'

ఇంట్లోకి వెళ్ళాక కాఫీ పెట్టటానికి సత్యం వెళతోంటే అతన్ని వారించి నళిని వంటింట్లోకి వెళ్ళింది. సత్యాని కెందుకనో నళిని కింకా తనమీద ప్రేమ ఉందేమో ననిపించింది. కాస్తగర్వం పొడచూపింది. అవును పాపం. వ్యాపారంలో పడ్డ భానుగాడితో ఏం సుఖపడుతుంది... ప్...ఏమిటో, ఎప్పుడూ వ్యాపారం పేర్న ఊళ్ళమీద తిరిగే మనిషిని ఎలా కోరుకుంది. ఇంతలో కాఫీతో నళినీవచ్చింది. ఏవో వాళ్ళవూరు, పరిచయస్థుల సంగతులతో నో గంట గడిపారు. ఆ కబుర్లు చెపుతున్నంతసేపూ నళిని భానుతో బాధ పడుతున్నట్లు తన మీద ఆకర్షణ పెంచుకున్నట్లు అనిపించింది. నిజమేనా!

వాటర్‌బేగ్ కోనాలని చెప్పి భానుమూర్తి బయటకెళ్ళాడు. ఇదే మంచి సమయం అనుకుంటున్నది ఇప్పుడే నళి నడిగేస్తే మళ్ళీ ఈ అవకాశం రాకపోవచ్చు. ఉహూ! నేనెందుకు అడగాలి. నళిని అడగొచ్చు తనని ఎందుకు పెళ్ళి చేసుకోలేదని. ఏమీమాట్లాడదే!...తెగించాడు.

'నళినీ నీ వైవాహిక జీవితం ఎలా ఉంది?'

'బాగానే...'

తన ఊహ కరెక్టే! లేకపోతే అంత విస్తారంగా చెబుతుందా.

'బాగానే అంటున్నావ్' నే అన్న అక్షరం పలికేలకుండా 'భాను మంచి వాడేనే, సుఖపడుతున్నా ననుకున్నావే.'

'హాఁ! అయితే నువ్వు ఏమీ మారలే దన్నమాట. నువ్వు తలుచుకున్నది

చేసుకున్నది మా మామ ఆ మనిషినికాదు, గొప్ప వ్యక్తిని, విశాల హృదయము కలిగి, అపారమైన ప్రేమను కురిపించి నన్ను ధన్యజీవిని చేసిన ఉత్తమ పురుషుడు.

ఒకప్పుడు నిన్ను నేను ప్రేమించినమాట నిజమే. నీకోసం కలలుకని, నువ్వు లేనిదే జీవితమే శూన్యమనుకున్న రోజులు కూడా జ్ఞాపకం ఉన్నాయి. కాని నువ్వు నన్ను పెళ్ళిచేసుకో నిరాకరించడమే, నా కిచ్చిన పెద్దవరం! అందుకు నేను జీవితాంతం కృతజ్ఞురాల్ని. నీలాంటి జడునితో కాపరం చెయ్యడం ఒక శాపం. నువ్వొండ గాడివి! కాని ఏం ప్రయోజనం. ఆత్మసౌందర్యంలేని అందమైన బొమ్మవి. నీకు మధురమైన భావాలు, ఆలోచనలూ ఎప్పుడైనా కలిగాయా? తోటి మానవుని మీద అనురాగంతో ఏనాడయినా నీ హృదయం స్పందించదా? నోరులేని పశువులు, జంతువులు సహితం మమతా, మమకారం పెంచుకుంటాయే! నా విషయంలో ఏం చేశావు! నేను వదులుతున్నావని, నిన్ను తులకవగా చూస్తానని భయపడ్డావుగాని, నాతో అంతకాలం తిరిగి కూడా అన్నర్థం చేసుకోలేకపోయావు. నువ్వు మెచ్చుకున్నలావం, గుణాలు అన్నీ టికిమించి నేనుత పెంచుకున్న ఆశలు కూడా నిన్ను కదిలించలేకపోయాయి...... అనంతమైన ఈ ప్రపంచం పోకడలకే కళ్ళకు గంతలు కట్టుకున్నావు. ఇప్పటికైనా అవి విడచి ఆనందదాయకమైన ఈ జగత్తుమచూసి నువ్వుకూడా అందులో పాలు పంచుకో. బాతివడకు. ఇంతకంటే నేను చెప్పవలసింది లేదు. హైదరాబాదులో మేం దిగింది నీటే మాడ్డానికి కాదు. నీలయితే నిన్ను మాతో ఒకడిగా చేసుకోవాలని. ఆయన వెళ్ళింది వాటర్ బేగ్‌కోసం కాదు. నీ ఎడారి జీవితంలో నీళ్ళు చల్లడానికి. మనం నిరభ్యంతరంగా మాట్లాడుకోడానికి అవకాశమిచ్చారు.

నువ్వు మామూలు మనిషిగా ఉంటే మేం ఆనందిస్తాం.'

సత్యనారాయణ కాళ్ళక్రింద భూమి గిర్రున తిరుగుతున్నట్టుంది. చివరికి నళినిచేత అంటే ఒక ఆడదానిచేత తను ఇన్నిమాటలు వినవలసొచ్చిందా. తల వ్రక్కలవుతోంది. ఎంతమంది తనని గాయ పరచినా చలించలేదు కాని నళిని మాటలు అతన్ని పూర్తిగా కలచివేశాయి. చేతులు అతనికి తెలియకుండానే వణుకుతున్నాయి. తను జీవిస్తున్న ప్రపంచం ఒక్కసారిగా అనంతమైన శూన్యంలోకి త్రోసివేయ బడింది.

భానుమూర్తి వచ్చి చూసిన దృశ్యానికి చకితుడైనాడు. ఇతనిలో మార్పువచ్చింది. చాలు!

'నళినీ నువ్వు అతన్ని ఎక్కువగా బాధ పెట్టావు.'

'.........'

'ట్రైన్ టైమయింది, పద, టాక్సీ తీసుకొచ్చాను, వస్తానోయి సత్యం మరి. బాధపడకు ... నువ్వు మారతావని నాకు నమ్మకం వుంది.'

నిజంగానా అన్నట్టు చూసింది నళిని. సత్యం ఏదో చెప్పాడు. గొణిగినట్టుంది. ఎవరికీ సరిగా అర్థం కాలేదు.

ఆరోజు రాత్రి అతనిపాలిట కాళరాత్రి. హృదయం రణరంగమయింది. అతని నమ్మకాలన్నీ వమ్ము. అతను పెంచుకున్న జీవితం తనముందే నేలపాలు. నూతన జీవితం అనుకున్నంత తేలికా ... ఆలోచ నలతో ఎప్పుడు నిద్రపోయాడో ... అలారం మామూలుగా టైము ప్రకారం మోగింది. దానికి మానవ ప్రపంచంతో పనిలేదు. తనపని తనదే.

మర్నాడు సత్యనారాయణ లేచేసరికి టైము ఏడున్నర!!

మొదటిసారిగా ఇతగాడి జీవిత క్రమం తప్పింది! ●

రంగుల రాట్నం

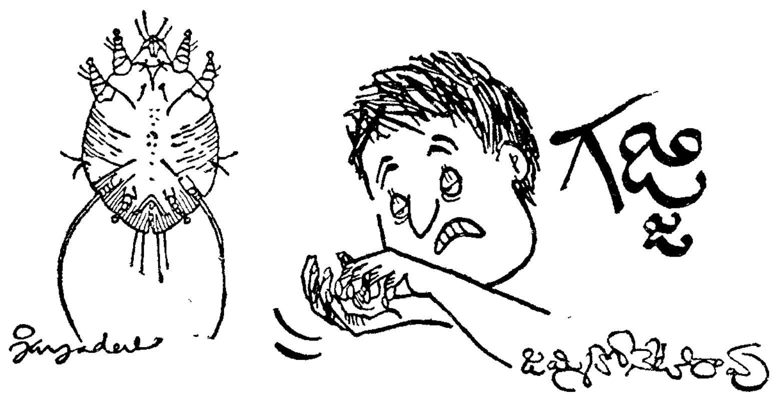

— దీన్నే ఏమో చిడుము అని కూడా అంటాము. కాళ్ళకి, చేతులకి పట్టిన గజ్జితో దురదతో బాధపడే తీరు ఒక్కొక్కసారి హాస్యాన్ని జాలిని కూడా కల్గిస్తుంది.

గజ్జికి కారణం సూక్ష్మక్రిములు కాదు. కాని అది, సూక్ష్మజీవే. సుమారుగా పాలె పురుగుకు తేలుకు దగ్గరవే. సాధారణంగా కొణుసులు తవటిపురుగులు అంటారు. గుండ్రంగా, తెల్లగా, పొట్టిపొట్టి కాళ్లతో, (నాలుగు జతలు) పల్చగా వుంటాయి. గజ్జి పురుగుని స్కారాప్టిస్ స్కెబీ అంటారు. అచ్చం దీన్నిపోలినవె, కుక్కలు, పిల్లులు, గుర్రాలు—ఇవి చాలావాటి శరీరం మీద ఉంటాయి. మేంజ అనే గజ్జి కల్గిస్తాయి. అయితే యివి అయాపోషక జీవులకు బాగా అలవాటపడ మూలాన, ఇతర పోషక జీవుల మీద వాటి ప్రభావం అంతగా కనబడదు.

స్కారాప్టిస్ శరీరం అలంకారంతో అందం గానే ఉంటుంది. చక్కగా సన్నని అడ్డు గీతలుంటాయి. చర్మం మీద సున్నిత మయిన ముళ్ళు, వెంట్రుకలు, ఉంటాయి. అయితే గుడ్డిదే. కళ్ళుండవు. చర్మాన్ని పట్టి వుండడానికి కాళ్లకు చివర అంటు బిళ్ల లుంటాయి.

ఆడ స్కారాఫిస్ట్ చర్మం మీద గోతులు తీసి రోజుకు రెండు గుడ్లు పెడుతుంది. సుమారు 3—4 డజన్లు పెట్టాక చచ్చి పోతుంది. ఆగొయ్యే దానికి సమాధి. గ్రుడ్ల నించి లార్వాలు వస్తాయి. ఇవి సరూపశాబకాలు. తల్లినే పోలి ఉంటాయి. పాత చర్మాన్ని వదలి పెరుగుతూ వస్తాయి. మొత్తం పెరుగు దలకు 1, 2 వారాలు పడుతుంది. ఎదిగాక నాలుగు వారాలు జీవిస్తాయి.

ఇచ్‌మైట్ అనే ఈ జీవిపిల్లలు మన చర్మం మీద విహారం చేస్తాయి. ముఖ్యంగా రాత్రి పూటల్లో. మగ, ఆడవి కలుసుకున్నాక ఆడవి గోతులు తీసుకుంటాయి. మగవి ఏమవు తాయో కాని, చర్మం మీదనే మరణం చెందు తాయి అని భావిస్తారు.

ఇంతకీ చిడుముతో చాలారోజులుగా బాధ పడుతున్న వారి శరీరంమీద ఎదిగినవి 10 కన్నా ఎక్కువ ఇచ్‌మైట్‌లు ఉండవు. అది వింతే. క్రిములయితే లక్షలు కోట్లు మన శరీరంలో ఉంటాయి. కొత్త క్రిమి మనశరీరం మీద చేరిన కాలాల్లో అయితే 50—500 వరకు ఇవి ఉంటాయి. కాని క్రమంగా 10 వరకు తగ్గిపోతాయి.

ఈ చిడుముతో బాధపడుతున్న వారి శరీరం ఆ ప్రాంతంలో వాచి ఎర్రగా అవడమూ, తెల్లని చిన్నచిన్న బొబ్బలు ఏర్పడడమూ, జరుగుతుంది. మొదట ఇచ్‌మైట్ మన శరీరం చేరిన ఒక నెలవరకూ ఏమీ అనిపిం చదు. 6 వారాలు ఆయేసరికి దురద మొద లవుతుంది. నిద్రపట్టదు. శతదినోత్సవం జరిగాక బాధ భరింప శక్యం కాదు. ఇచ్‌మైట్ సంఖ్య తగ్గిపోయినా చర్మం మీద పుండ్లు ఎక్కువయి, చర్మం వాచి, మొద్దుబారి పోతోంది. ఇమ్‌పెటిగో, ఎడిమా సంభ విస్తాయి. పైగా ఇతర రకాల క్రిములు చేరడానికి అవకాశం ఉంది.

శరీరంమీద 85 శాతం వరకూ గజ్జి పురుగు చేతులమీదే వుడుతుంది. కాళ్ళ గజ్జల ప్రాంతాల్లో కూడా కొద్దిగా చేర తాయి. తలకి రావడం చాలా అరుదు. తాకడం కారణంగా ఒకరి నుంచి ఒకరికి చేరు తుంది. పగలు శరీరం మీద, ఉండవు కాబట్టి రాత్రి పూట దగ్గిర దగ్గిరగా పడుకోవడంవల్ల, పక్కబట్టలు, దుస్తులు ద్వారా వ్యాపిస్తాయి.

పూర్వం రక్తం అపరిశుభ్రంగా ఉండడం వల్ల సంభవిస్తుంది అనుకునేవారు. అది తప్పు అని తేలింది. నాగరికత పెరిగి, పరిశుభ్రత పెరగడంలో చాలావరకు ఇది తగ్గిపోయింది.

గంధక మలాము పూతవల్ల ఇది అదు పులో వుంటుంది. అయితే ఒకే ఒకసారి 25% బెంజిల్ బెంజోయేట్ పూతపూస్తే చక్కని ఫలితం వస్తుంది.